

Nro 49.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Decembernek 17-dik napján 1793.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Tsak nem minden közönséges levelek, és így a' Magyar újságok is azt hiresítették, hogy kis Britanniának kitsiny, de népes szigete, *St. Maló* a' Frantzia Rojalisták által el vétetett, a' *Londonból* érkezett levelek erről annyit mondanak, hogy Frantzia Országának északi tenger partyain a' királyi fehér vitorlák lobognak. Ezt is hozzá teszik a' *Londoni* levelek, hogy *St. Malóhoz* nem messze meg ütköztek légyen a' Frantzia Rojalisták és patrióták éggymással, de meg nem határozzák mellyik résznek szolgált a' hadi szerentse.

Macbride Angliai Admirál azt javasolta a' ministeriumnak, hogy most volna leg alkalmasabb idő a' Rojalistáknak segítségekre való menetelre, és a' kis Britanniai 's Normándiai lakosoknak, holott úgy is kevés baráttyai találhatnák a' Frantzia új constitutióinak, fel segítségekre, hogy a' *Párisi* N. Gyűlésnek jármát egészen le hányhassák magokról. Önnön maga a' ministerium is helyesnek találván ezen fel tételt, mingyárt harmad nap múlván parantsolatot küldött a' *Portsmouthi* ki kötő helyben lévő admiratitásnak, hogy a' napnyúgoti Indiákra rendeltetett hadakozó hajók készen tartsák magokat a' Fr. tengeri szélek ellen való menetelre. *Moira* Gróf tétetett azon Frantziák ellen menendő hajó seregnek fő kórmányozójává, kinek vezérlése alatt 10 ezer ember leszen, és olly parantsolattal indult ki *Londonból*, hogy minden úton módon igyekezzen a' fellyebb nevezett Frantzia szigetnek el vételében. A' kórmányára bizatott 10 ezer főből álló Anglus seregen kívül, 6000 gyalog, és 1600 lovas Hallszusok vétettek Angliai zsoldba, és azok is ezen végre rendeltettek. — Az Angliai király eggy szép tartományt ajándékozott *Canadában* az északi Amérikának szép tartományában, a' hazájokból ki bújdosott Frantziáknak, a' kik *Gr. Vaux* igazgatása alatt ottan le telepednek, 's azt bé töltik új lakosokkal. — Hannóverai örökségében is azt a' parantsolatot küldötte az Angliai király, hogy 3 regement készen tartsa magát a' táborba való menetelre, és hogy minden gyalog regement 220 emberrel szaporittasson.

A' mit múlt alkalmatossággal más közönséges levelek után a' Frantzia hajó seregnek *Lord Hoove* által lett meg verettetéséről mi is ki hirdettünk, arról a' *Londonból* érkezett levelek ízerént annyi mondatik igaznak lenni, hogy minekutánna a' *Bresti* Frantzia flotta ki ment volna azon ki kötő helyből, a' napnyúgoti Indiákról jövő Frantzia flottának fedezésére, úgy tud.

ta magát *Hoove* Admirál a' tengeren helyhez-
 tetni, hogy lehetetlen leszen a' Frantzia flottának el-
 kerülni a' vele való ütközetet. Onnan láttatik ez
 a' hir költnek lenni, mivel *Lord Hood* 30 keres-
 kedő Frantzia hajót kapott el, 's azokat *Gibrál-
 tárba* bé is küldötte (d).

A' *Londoni* levelek beszélik még azt is, hogy
 a' jövő télen egy közönséges gyűlést fognak az
 Európai hatalmasságok *Frankfurtumban* tartatni,
 és hogy már ki is nevezték oda küldetendő kö-
 vettyeiket; sőt a' mi több, hogy a' *Londonba*
 ment *Török* követ is meg fog ottan jelenni. Eb-
 ben a' gyűlésben fog a' végső sententzia Frantzia
 Ország ellen ki mondattatni, 's egész Európa olly
 eszközökhöz nyúlni, mellyek által vissza fog sze-
 reztetni az ohajtott békesség. Fognak é oda kö-
 veteket küldeni a' Frantziák is, avagy nem bi-
 zonytalan, annyival inkább, hogy még ekkorig
 semmi állandó igazgatásnak sistemája, avagy al-
 kotmánya nintsen közöttök.

Mások ellenkező értelemben vagynak, és azt
 mondják, hogy a' *Frankfurtba* tartatandó gyűlés-
 nek más tzéllya vólna, t. i. ez, hogy a' *Német Bi-
 rodalom* a' törvény által előre nem láttatott, azért
 meg sem is határoztatott, rendkívül való segits-
 tséget adjon a' Frantziák ellen. Igaz légyen é ez
 a' vélekedés avagy nem, nem mondhattuk.

Berlinből érkezett levelekben olvassuk, hogy
 a' *Prussiai király* *Lengyel Országból* lett haza

Z 2

(d.) *Gibráltár* *Andalusiának* *Gibráltár* nevü ma-
 gas hegyén épült nem nagy, de erős városa, és
 ki kötő helye, melly annakelőtte a' *Spanyóloké*
 vólt, hanem 1704-ik esztendőben tőlök el vet-
 ték az *Anglusok*, mellynek birtokában az 1713
 esztendőben szereztetett *Utrechti békességben*

menetelétől fogva szüntelen az úgy nevezett szent tenger, vagy inkább tó mellett lévő új királyi palotában lakik, még pedig olly magánosságban, hogy *Bischofswerder* Gen. Lajtinánton kívül senki mellette nintsen, 's többmire mindenkör maga szokott ebédelni. Múlt hólnapnak 29-ik napján *Berlinbe* ment ugyan, hanem a' theátrum végződése után, mellyen jelen vólt, ismét vissza ment előbbi palotájába.

Mind a' Prussiai korona örököse, mind testvér öttse *Lajos* vissza tértek *Berlinbe*. Úgy hallatik, hogy mind kettőnek el jegyzett mátkája a' *Meklenburg Strelici* hertzeg asszonyok e' mostan folyó hólnapnak 5-dik napján érkeztek *Poczdámba*, és hogy 10-dikén nagy pompa között mentek bé *Berlinbe*. A' korona hertzeg ma, az öttse pedig hólnap fognak mátkáikkal öszve kelni.

Hadi Történetek és Környülművelések.

Brüsszelből iratik Decemb. 3-ik napján, hogy egy Angliai kurir érkezett vólna a' *Yorki* hertzeghez, a' ki bizonyosnak lenni mondja, hogy *Hoove* Admirál valósággal meg verte légyen a' *Bresti* ki kötő helyből a' tengerre ki ment *Franzia* flottát, és hogy 6 linea hajót, 3 fregattát,

10-dik tzikkelye által meg hagyattak, és meg erősítettek. Azóltától fogva is égygynéhány izben vissza akarták azt a' Spanyolok magoknak szerezni, nevezetesen 1731-ik, és 1781-ik esztendőben. Kiváltképen az utólsóbban, minden tehetségeket reá fordították annak el vételére, de ekkor is szerentsétlenek vóltak, 's nemcsak vissza verették ama hires *Anglus* Generál *Elliot* által; hanem e' mellett minden úszó battériájikat is el vesztették.

és 30 transport, az az, égyik helyből más helybe, hadi népet vivő hajót nyert el tőlök. Eggy *Frankfurti* magános levél 30 millióra betsülli a' nyereséget; az el vétetett hajókon 8000 Rojalis-ták is vóltak, a' kik égyedül *Hoovénak* köszönhetik a' *gvillotinétől* lett meg szabadulasokat.

Frankfurti magános levelek adják azt is tudunkra, hogy a' Frantziák ki takarodtak a' *Biponti* hertzegegből, minekutánna sok nemes házakat, vendég fogadókat, és áruló bóltokat ki puztitottak vólna.

Minekelötte múlt hólnapnak 28-dik napján öszve tsapott vólna a' *Brunsvigiai* hertzeg az elene ment Frantziákkal, látván ezeknek egybe gyült sokaságát, magához hivatta a' kórmánya alatt lévő Prussiai seregeknek felsőbb és alsóbb rangú tiztyeit, és egygy igen gyökeres órátiót mondván előttök, szemeik eleibe terjesztette az akkori környülállásokat, égygyzersmind emlékeztetvén öket a' Prussiai katonaságnak az egész világon el terjedett jó hírére nevére; arra kérte öket hogy mutatnák meg most is, hogy ök valósággal Prussusok legyenek. Ezen gyökeres beszéd által meg bátoritatván a' tiztek, ki ki a' maga polztyához futott, és nyúghatatlansággal várta az elenségnek oda lett érkezését. Szokások szerént, mihelyt oda érkeztek, mingyárt a' viadalhoz fogtak a' Frantziák. A' Prussusok mint próbált vitézek egygy puska lövésnire bé várták öket, 's akkor üresítették ki nagyobb 's apróbb fegyvereiknek öldöklő záporát.

Múlt hólnapnak 24-dik napján, dél után 1 és 2 óra közt számos lovas, és gyalog Frantziáság ment *Kihlstedt* mellett állott külső örállóink ellen, meg támadta a' bal szárnyát, sőt Gr. *Keglevich* Gen. Májor seregének oldalát is meg akarta kerülni. Hanem valamint égygyik, úgy a' másikk szárnyánál is vissza verettek, 's mió lónál töb-

bet el nem vesztettünk. Következett napon dél előtt 11 órakor ismét 4000 Frantzia támadta meg Gr. *Keglevichet*, kiváltképen pedig seregeinek bal szárnya ellen fordította erejét, és ágyúit. Ezek ellen B. *Knezevich* Obester küldetett az Austriai Stiriai szabad sereggel, 2 granatéros compániával, és 1 escadron *Waldeck* dragonyosaival, a kik olly vitézi módon viselték magokat, hogy semmiképen el nem érhatték a' Frantziák magok végeket. Ugyan akkor a' jobb szárnyán is által akarták magokat fúrni, hanem itten is vissza verettek a' *Wurmser* szabad lovas serege, *Ferdinánd* fő hertzeg gyalogjai, és *Waldeck* dragonyosai által.

Noha pedig sem jobb, sem bal szárnyát meg nem győzhették seregeinknek; még is mindazáltal a' centrumát is meg támadták, és keményen ágyúztatták. Kemény tüzöket ártilleriánk végtére meg némitotta, és dél után 3 óra után magokat is vissza üzte. Mind itt, mind amott, sok embert vesztettek el; részünkről 6 ember holt meg, 's 48 kapott sebet. Ebben a' tsatában úgy viselte magát Gr. *Keglevich*, mint illet ditsőséges eleinek nyomdokait követett jó hazafihoz, és vitézhez.

Báró *Splényi* F. M. Lájtinánt kormányára bizatott Cs. K. seregekre is reája ütött 2500 lovas, 's 1000 gyalog Frantziaság, 8 ágyúval, kik ellen egy escadron Székelly hufzárokat, 's egy osztály gyalogságot küldött a' nevezett vezér, és minekutánna ezek által le nem üzettethette volna őket a' *Gerdersheimi* tetőkről, ismét egy 12 fontos ágyút küldött ellenek. Azomban *Waldeck* corpusától is oda érkezővén egynéhány osztályok, kéntelenek voltak a' Frantziák magokat vissza húzni.

A' Császár dragonyos regementéből való Ob-ristlájtinántot Gr. *Klénaut* is 500 lovas, 's 1000 gyalog Frantziaság támadta meg azon napon *Ohlungen* mellett, a' ki is kevés emberével elégte-

len lévén e' nagy erővel szembe szállni, a' leg szebb rendel vissza kezdette magát vonni. A' midőn utánnok eredvén a' Frantzia lovasság, *Monró* Császár karabélyos regementének Oberstlájtinántya közikbe vágott, 's vissza is üzte, és nem keveset le is vagdaltatott közzülök, ő maga pedig hat embernél, 's 3 lónál többet el nem vezett.

Báró *Hocze* ellen is számos ellenség ment *Uttenhofen* alá, és minekutánna egynéhány órákig tsatázott volna vele, minden vég nélkül vissza kellett nékie térni. Az után következett napokon is egynéhány izben próbát tettek seregeink ellen, olly bizodalomban lévén, hogy vagy itt, vagy amott szolgálni fog nékiek a' szarentse, de égykor sem bóldogúlhattak. Leg nagyobb kárt vallottunk Decemb. 1 ső napján az által, hogy Gr. *Keglevich* Gen. Májor vitéz hazánkfia, életet hazája, 's Fejedelme mellett fel áldozta.

A' mit a' Fels. hadi Cancellaria múlt szombaton a' *Bétsi* udvari újság levelekben hofzason bé iktattatott Gr. *Wurmser* corpusánál esett nevezetes történetekről, azt már mi egynéhány postákkal közlöttük Erd. Olvasóinkal, a' mi még azoktól meg maradott, azt oda fellyebb meg írtuk. Itten tehát tsak azoknak a' történeteknek le írásokra tartjuk magunkat kötelesnek lenni, a' mellyekről *Koburg* hertzeg leg közelebb tudósította a' hadi Cancellariát *Monsi* quáriélyából. Azt írja a' többi közt, hogy Novemb, 28 ik napján, minden *Templeuve* és *Liers* közt vigyázott seregeinket 3500 gyalogságból, és lovasságból állott Frantziaság támadta légyen meg, a' kik mind azáltal az *Odonell* szabad seregéből való 1 compánia, és Gr. *Sztárai* regementből ki válalkozott 40 Magyar ember által vissza üzettettek. Segítségekre vóltak a' *Hasszusok*, *Hannóveránusok*, és *Darmstadt* vadász katonák is, a' kik sokat le sóztak a' Frantziák közzül. Az égyyesült seregek közzül 20 embernél valamivel több maradott

a' tsata piatzon, 's ezek közt eggy Haffzus kapitány is.

A' miképen B. *Wenkheim* F. M. Lájtinánt *Koburg* hertzegnek jelentette, Novemb. 29 dikén, 2 Szerviai szabad seregek századosai *Stojkovich*, és *Radech Petrovich* meg támadták a' *Rosembois* mellett állott Frantzia örállókat, és örrön állott Ulahnusainknak, és *Kobnrg* dragonyosainak segítségük által 100 le aprítottak közzülök, 9 et pedig el fogtak, 's azokat, a' kik el futottak, egész a' *Landrecy* kapukig üzték, holott kemény tűz adatott reájok a' várból, a' melly mindazáltal nékiek semmi ártásokra nem vólt. Mind a' fellyebb nevezett századost, mind *Mihalievich* Obestert, mind nevezetesen *Koburg* dragonyos regementyének Oberstlájtinántyát Gr. *Hadikot* flettébb diiséri B. *Wenkheim*. Nevezetesen ezen utólsónak érdeme abban állott, hogy noha legkissebbet sem tudott a' két századosnak fel tételéről: még is mindazáltal az első lárma hallásra oda futott vitéz dragonyosaival, és a' környüállásokhoz képest hafznosan segítette vitéz társait.

Blankenstein F. M. Lájtinánt jelentése szerint, Novemb. 24 dik napján 1500 gyalog, 's 200 lovas Frantzia mutatta magát *Delinchez* nem messze (a' Svéviai kerületben) és meg akarta tábori külső örállóinkat lopni. Észre vévén fortélyokat *Jósef* fő hertzeg dragonyos regementéből való kapitány *Egger*, és *Gordon* hadnagy, mingyárt nyereghe ugráltak, és szembe állottak velek. Amazok meg állapotván, eggy darabig tsak néztek szemek közzé, annakutánna által menvén a' *Brems* vizén öszve kaptak magokat többi pajtásaikkal. *Egger* kapitány kívánván meg tudni mitoda fel tételek lett légyen, utánnok ment dragonyosaival, 's messzéről vigyázott mozdúlásaikra, kiknek más egyéb végek nem vólt, hanem hogy a' körül belől fekvő falukon furragirozhassanak, az az, szénát és abrakot szerezhessenek lovaiknak.

Novemb. 30 dik napján egy batallion gyalog, 50 táborig vadász, és 30 huzárból álló Frantziáság indult *Messines* és *Wulverchem* felé olly fel tétellel, hogy *Wurmser* huzár regementebeli Obesternek *B. Salisnak St. Eloy* mellett állott ör. állóit véletlenül meg támadhassa. (A' nevezett helyek mind Austriai Flandriában fekszenek) A' nevezett Obester 100 Német gyalogságot küldött örön állott huzárjainak segittségek, a' kik leg ottan eleibe mentek az ellenségnek, és minden magok vesztesége nélkül vissza üzték azt.

Ugyan azon napon másutt is u. m. *Bousbekke* és *Wervich* mellett is szerentsét akartak a' Frantziák próbálni, és dél előtt 9 órakor 7 batallion gyalogsággal, 500 lovassággal, és 10 ágyuval igyekeztek külső vigyázatokon állott seregeinkre ütni. Fel tett tzellyoknak könnyebben leendő el érésekre *Bousbekke* mellett hidat akartak a' *Lysz* vizére vetni, és már által is ment közülök 200 ember. *Blankenstein* huzár regementének fő Strázsamestere *Utz*, mint próbált vitéz bölts rendelései által, nemcsak meg akadályoztatta őket fel teteleikben, hanem annakfelette eleikbe küldvén *Linsingen* Hannóverai fő Strázsamestert egy granatéros batallionnal, a' *Lysz* vizén által mentek közül 2 Frantzia kapitányt, 3 tisztet, 48 köz embert el fogatott, a' többit pedig, rész szerént le vagdaltatta, rész szerént pedig az említett vízbe ugratta.

Azon időben egy más 500 gyalog és lovas Frantziákból állott sereg is rajta ütött *Halluin* alatt vigyázott külső örállóinkra, és vissza is szoritotta őket a' kö hidig. Hanem ottan mind adig tartoztatta a' *Laudon* szabad seregéből való igen bátor, és már sok hadi próbákban megfordult vitéz fő hadnagy *Schlichtig*, míg *Réder* Hannóveranus dragonyos százados segittségére ment, és már akkor nem nézett tovább a' szemekbe, hanem a' Hannóveranusokkal egyetemben meg támadta, és egész *Linsellesig* vissza üzte őket. —

Ezen égyesült seregek között éggynéhányan elhúllottak, éggynéhányan pedig sebbe estenek. — Az utólsóbbak közt vólt 2 tüzst is, u. m. *Aly*, és *Martin* hadnagyok a' Hannóveranusok között.

Mihalevich Obesternek jelentése szerént, Decemb. 2-dik napján éggynéhány száz gyalogságból és lovasságból álló Frantzi ság indúlt ki *Landrecyből*, *Ors*, és *Fontaineaubeis* mellett vigyázott seregeink ellen. Jókor fülében menve az említett Obesternek e' dolog, 200 Szerviai szabad seregből való katonát küldött eleikbe *Stoikovich* századosnak vezérlése alatt, a' kik még az útbán rajta ütöttek a' nálloknál sokkal számosabb ellenségre, sokat le vagdaltak, 's kettőt elfogtak közülök, ennekfelette 1 ágyút, 1 munitzios szekeret, és 2 dobot elvettek tőlök. Ezen előre nem látott, 's minden gondolattyaikon kívül történt meg támadás által, annyira megzavarodtak a' Frantziák, hogy azt sem tudták hová, és merre fussanak.

A' múlt hólnapnak 27 dik és 28 dik napjain történt tsatáknak históriájához járúl, hogy minekutánna a' Frantziák *B. Hocze* Generál Májornak *Gondershofen* és *Reishofen* közt állott seregeit megtámadta, és *Gr. Gyulai* Oberstlájtnántot, a' ki azon seregnek bal szárnya mellett lévő erdőben állott, 's onnan ki is nyomta vólna: az említett Magyar vitéz égy escadron hufzárt küldött *Leopold* fő hertzeg regementéből, a' kik közikbe vágván, tsak hamar 156 at terítették le közülök a' földre. Itten maradott részünkről *Aytay* all hadnagy, kinek halálát az által bolízútták meg hufzárjaink, hogy kevés Frantziának adtak pardont, és 8 nál többet meg nem hagytak közülök életben. — Valamint másutt, úgy ezen tsatában is meg különböztette magát tapasztalt vitézsége által, az említett hufzár regementből *Baranyai* fő Strázsamester.

Következett napon is, a' midön *Pfaffenhofen* mellett (alsó Alsátziában a' *Moter* vize mellett

Hagenautól nem messze, holott 1705-ik esztendőben ama híres Cs. K. hadi vezér *Lajos, Badeni* hertzeg, a' Frantzia lineákat által rontotta) meg támadták volna ör-álló seregeinket, és a' *Mersveileri* erdőnek közepéig vissza szoritották volna a' Frantziák, igen jelesen viselte magát Gr. *Gyulay* Oberstlájtnánt. Ugyan is észre vévén ő az ellenségnek fel tételét, melly szerént azért akart a' nevezett erdőben meg maradni, hogy annyival könnyebben által ronthassa a' Cs. K. lineát, észre vévén mondom ezt Gr. *Gyulay* maga mellé vette a' *Preysz* Német gyalog regimentét, maga szabad seregét, és a' Szerviai szabad sereget, jókor reggel rajtok hajtott az erdőben lévő Frantziákra, és nemcsak szerentsésen ki üzte onnan őket; hanem ennekfelette minden tábori butorjaikat el nyerte, 12 embert el fogott, sokkal többet le vagdalt, és így gyözedelmi kolzorúval vissza tért előbbi tanyájára. E' két napon történt tsatákban 800 embernél többet vesztett az ellenség. Mi pedig hozzájuk képest igen keveset. A' sebesseinknek számok sem ment 50 embernél felylyebb, a' kik között vóltanak *Gyulay* szabad seregéből *Stanizavich* fő hadnagy, *Földvár* zászló-tartó; a' *Wurmser* szabad huzárjai közzül pedig *Kulnek* fő hadnagy.

Utóllýára arról teszen Gróf *Wurmser* jelentést: 1. Hogy Novemb. utólsó napjától fogva, csak nem minden nap ágyuztak a' Frantziák *Kéhlre*, hanem igen kevés, vagy épen semmi kárt nem okoztak. — 2. Hogy *Hocze* Gen. Májor, e' folyó hólnapnak 4-dik napján, *Reishofennel* által ellenben fekvő tetőkön meg támadta a' Frantzia patriótákat, 6 ágyújokat el vette, 1000 embernél többet meg ölt közzülök, a' többit pedig egész *Ober-Brunnig* vissza hajtotta, és mind ezen helységet, mind az említett tetőket szerentsésen el foglalta.

Austriai *Belgiomból*, nevezetesen *Brüsszelből* ollyatén hir érkezett hozzánk, hogy a' *Rysseli*

környéken táborozó Frantziák múlt hólnapnak utolsó napján eggynehány erős colonnében megtámadták, és eggy kevésse vissza is nyomták külső vigyázaton állott seregeinket. Hanem mihelyt öfzve gyüllöttek a' *Dornik* vidékén cantonirozó Cs. K. seregek, mingyárt rajta hajtottak a' patriotákon, és kiváltképen a' hufzárok olly nagy mézárhlást tsináltak köztök, hogy a' tsata pia-tzon halmozva feküdtek a' hólt testek. Mivel igen meg mérgesettek hufzárjaink, kevésnek kegyelmeztek meg, és igy keveset fogtak el életben. — *Gentben* és *Austriai Flandriának* más nevezetesebb városaiban 10 ezer lovasságra való quártély készitetett. Hasonló rendelések tétettek *Austriai Hannóviába*, és a' *Tournai* Grófságban.

Ugyan *Brüsszelből* vettük azt a' tudósítást is, hogy *Monsba*, *Dornikba*, *Condéba*, *Valenciába*, és *Quesnoyba* számos öriző seregek mentenek örizetre, és hogy a' két utólsóbb erősségnek hosszas ostromlás által meg kárositatott kö falai és bástyái éjjel nappal újjitatnak. Nemtsak a' nevezett erősségekben, hanem annak környékeiben is számos regementek feküsznek az éggyesült seregek között, 's úgy vagynak helyhezttetve, hogy eggy két óra alatt, ha a' szükség kívánándja, könnyű leszen öket öfzve húzni. — *Koburg* hertzeg még most is *Monsban* vagyon quártélyban, *Gr. Klerfé* hadi tármester *Dornikban*, *Hohenlohé* hertzeg pedig *Condéban*. A' napnyúgoti *Flandriában* fekvő seregeket a' *Yorki* hertzeg kórmányozza, és a' mint hallatik, több segítő seregek is fognak azon környékre menni.

Frantzia Ország.

Minthogy egész Európa mostanában Frantzia Országra függesztette szemeit: eggy alkalmatosságot sem akarunk el mulatni, mellyen ne tudósítanánk E. Olvasóinkat az ottan minden napon történni szokott változásokról. Képzelní sem le-

het nagyobb zűrzavart és gonofzságot, mint a' minémű ottan mostan vagyon, ritka napja, hogy két 's több embert meg ne eméffzen a' *gvillotiné*. Múlt hólnapnak 26-dik napján, eggy XV Lajos uralkodása alatt vólt Státus ministesnek nyaka tsapattatott el, életének 72-ik esztendejében. Ennek neve *Laverdi Károly Ferentz* vólt, a' ki azal vádoltatott, hogy sok *Párisba* vitetett gabonát vásárlott, és hogy szükséget okozzon a' lakosok közt, mind a' vízbe hányatta azt. Hihetőbbnek lenni láttatik, hogy sok pénze okozta nékie a' halált, a' melly meg ölettetése után mingyárt a' nemzeti kasszába takarittatott. Más nap ismét 3 nevezetes ember, u. m. *Duport, du Tertre,* és *Barnavé* *gvillotiniroztattak* meg. Az utólsó nagy bátorsággal ült a' vesztő szekérre, és mig a' *gvillotiné*hez ért, sokakkal beszélt. Fel vitetvén erre a' gonofz alkotmányra, nagy fel szóval kezdett a' néphez szóllani; hanem azoknak morgások miatt nem lehetett szavát érteni. Az előtt való nap végeztetett ki *Lamarliere* Generális is e' világból, és így ő néki is *Houchárd* Generál után kellett masirozni. — Úgy láttzik, hogy *Dübarri* Grófné sem fogja a' *gvillotinét* el kerülni, a' ki is azzal vádoltatik, hogy néhai XV Lajos királynak életében sok pénzt el vesztegetett, és a' revolútió alatt szüntelen levelezett a' hazájokkól ki költözött Frantziákkal. — *Tolusának* deputátusa, és a' *Párisi* N. Gyűlésnek égyik tagja *Julien*, a' ki is a' leg utólsó *complotban* részesült, el szökvén *Párisból*, nemtsak minden írásait, mellyekből egészen ki lehetett vólna az említett *complotot* tanulni; hanem e' mellett 800 ezer livrát is el vitt magával arany pénzben. — Három *Párisi* lakos, a' kik két polgár társaikat hamisan el vádolták, 6 óráig tartó gyalázatos helyen való állásra, és 20 esztendeig való tömlöztzre *sententziáztattak* a' *revolutionalis* szék által.

Olasz Ország.

Múlt hólnapnak 26-dik napján egy szörnyű szerentsétség történt a' Livornói ki kötő helyben, mellynek nemtsak látásán, hanem tsupa halásán is meg borzad az ember teste. A' királyi Frantzia hadakozó hajó *Scipió*, mellyen 70 ágyú, és 600 ember vólt, és *Tulonnak* az Anglusok és Spanyolok által lett el vétetésektől fogva, *Cozby* Anglus vice Admirál olztályához tartozott, kevés órák alatt meg emészttetett a' kégyetlen tűz által. Viradta előtt 3 órakor sűrű füst kerekedett abból ki, mellyből eredett tűznek el távoztatására más mód nem lévén, a' tenger vizébe ugrándoztak az azon lévő emberek, kik között mintegy 400-zat a' Nápolyi, Angliai, és Svédi apróbb hajók segittségekre menvén, meg mentettek a' haláltól. Ellenben a' betegek, és a' kik a' tüzet óltani akarták, mind áldozattyaivá lettenek az irgalmatlan *Vulkánusnak*. — Az azon lévő ágyúk, mellyek rész szerént golyóbisokkal, rész szerént kártátsokkal vóltak meg töltetve, egymás után mind el sültek, 's nem kevés kárt okoztak, a' tüzet óltani igyekező hajókban. Maga az említett vice Admirál, mingyárt a' tűznek ki lobbanása után szélnek botsátotta vitorláját. Ez az egy szerentse vólt még az igen nagy szerentsétség közt, hogy a' szél nem a' száraz, hanem a' víz felé fújt. Reggeli 8 órakor a' *Sz. Borbálában* lévő 300 hordó puska por is meg gyúllatt, mellynek tüze 300 réfnire ugrott fel a' levegő égbe, a' lángja egynéhány szempillantásig tartott világoosságot okozott a' horizontban, füste pedig által láthatatlan felhőt. A' fel lobbant puska pornak ereje annyira meg reszkettette a' földet, hogy kevés ablak maradott ott épen, a' városban, az ez által okoztatott félelmet és rémülést, akár ki is könnyen képzelheti. Minekutánna le égtenek vólna a' hajónak oldalai, maga a' hajó is el sülledt a' vízbe. Nemtsak sok hadi eszközök, ha-

nem e' mellett sok eleség, és barmok is, mely-
lyek *Tulonban* valának rendeltetve, porr hamúvá
lettenek. A' tűz onnan mondatik eredetnek lenni,
hogy egy hajós legény gyertyával ment az égett
boros hordók közzé, mellyeknek szelze meg gyál-
ván, égyfzeriben lángot vetett.

Béts.

Leg közelébb múlt vasárnap, pontban estéli
9 órakor végzette el, égy nagy érdemű, és tu-
dományú hazánkfia, Mélt. *Csehi Pogány Lajos Cs.*
K. udvari Tanácsos úr, és a' Fels. Kir. udvari
Magyar Cancelláriánál Referendárius, ditsőséges
pálya futását, két hólnapig tartott sullyos beteg-
sége után, életének 52 dik esztendejében. A' ki
ezen néhai Méltóságos Úrnak személybeli virtu-
sait, kiváltképen pedig Teremtőjéhez, vallásá-
hoz, hazájához, királyához, és felebaráttyaihoz
való buzgó szeretetét, és hajlandóságát ismérte;
lehetetlen, hogy idő előtt történt halálát szivesen
ne fájlallya, és nyúgodalmat ne kívánnyon maj-
dam öfzve omlandó teste hamvainak. Ifjúságát
egészlen a' tudományoknak, ember korát pedig
az haza szolgálattyanak szentelte, és úgy forgott
a' reá bizatott hivatalokban a' mint illet egy
bölts, és keresztény Filosofushoz.

* * *

Tudósítás.

Minthogy a' Bibliának nyomtattatását, és
az e' végre lehető előfizetésnek jó módját (melly
eránt már két izben tudósittások tétettek) sokan
későre tudhatták meg, és a' meg határozott idő

alatt kegyes szándékjokat nem telylyesithették :
 hogy e' részben is, a' nagy érdemü közönség rö-
 vidséget ne szenvedjen, jelentetik, hogy az elő-
 fizetés, a' jövő Szent József napig, az e' végre
 már ki nevezett uraknál, még bé vétettetik: ki-
 vált azoktól, a' kik neveiket jókor bé iratták. Ez
 szerént az első rendü bibliára -- 4 for. 30 kr.
 a' másodikra -- -- 3 — 30 —
 a' harmadikra -- 2 — 30 —
 a' szebb mappára -- -- — 30 —
 a' másod rendüre -- -- — 24 —

Bátorkodunk a' nagy érdemü közönséget elő-
 re is bizonyossá tenni, ezen nyomtatásnak a' több
 Bibliák felett való tsinossága, és hibátlan volta
 jelöl.

Eggy fél árkos Tóldalékkal éggütt.